افق حوزه

• سال بیست و چهارم
• شماره ۸۷۷
• دوشنبه ۳۱ فروردین ۱۴۰۵
• ۲۰ صفحه • ۵۰۰۰ تومان

Ofogh-e Hawzah Weekly

• صاحب امتیاز: مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه
• مسئول مرکز رسانه و فضای مجازی حوزه‌های علمیه: رضا رستمی
• سردبیر: رمضانعلی عزیزی • با همکاری هیأت تحریریه
• تلفن: ۳۲۹۰۰۵۳۸ • نمابر: ۳۲۹۰۱۵۲۳
• صندوق پستی: ۳۷۱۸۵/۴۳۸۱
• نشانی: قم، بلوار جمهوری اسلامی، کوچه ۲، پلاک ۱۵
• پایگاه اینترنتی: www.ofoghhawzah.ir
• پست الکترونیک: info@ofoghhawzah.ir
• کارشناس فنی چاپ: مصطفی اویسی • چاپ: صمیم ۶۵۵۸۶۸۰۱ (۰۲۱)

در محضر نور

حضرت امیرالمؤمنین امام علی علیه‌السلام

كَتَبَ اللهُ الْجِهادَ عَلَى الرِّجالِ وَالنِّساءِ، فَجِهادُ الرَّجُلِ بَذْلُ مالِهِ وَنَفْسِهِ حَتّى يُقتَلَ فى سَبيلِ‌اللهِ وَجِهادُ الْمَرْئَةِ أَنْ تَصْبِرَ عَلى ماتَرى مِنْ أذى زَوْجِها وَغِيْرَتِهِ.

خداوند جهاد را بر مردان و زنان لازم دانسته است. پس جهاد مرد، آن است که از مال و جانش بگذرد تا جایی که در راه خدا کشته و شهید شود و جهاد زن آن است که در مقابل زحمات و صدمات شوهر و بر غیرت و جوانمردی او صبر نماید.

وسائل‌الشّیعه، ج ۱۵، ص ۲۳، ح ۱۹۹۳۴

سخن بزرگان

امام خمینی رحمه‌الله

ما باید سال‌های طولانی زحمت و مشقت بکشیم، از فطرت ثانی خود متحول شویم و خود را بیابیم و روی پای خویش بایستیم و مستقل گردیم و دیگر احتیاجی به شرق و غرب نداشته باشیم ... اگر این مهم را انجام دادیم، مطمئن باشید که هیچ‌کس و هیچ قدرتی نمی‌تواند به ما ضربه بزند. اگر ما از نظر فکری مستقل باشیم، آنها چگونه می‌توانند به ما ضربه بزنند.

صحیفه نور، ج ۱۵، ص ۱۹۲

تشکر آیت‌الله‌العظمی مکارم‌شیرازی از حضور مردم در میدان

با حفظ وحدت مسیر استقامت را ادامه دهید

پیروزی نزدیک است

حضرت آیت‌الله مکارم شیرازی در پیامی خطاب به مردم شریف ایران تصریح کردند:
نزدیک به چهل روز از جهاد و مقاومت مقدس و تاریخی شما در مقابل جبهه کفر و فساد می‌گذرد و دنیا روزهایی را به خود می‌بیند که بی‌سابقه، یا لااقل کم‌سابقه است. این مجاهدت عظیم را تنها خداوند قادر متعال می‌تواند اجر و جزا دهد.

مشروح پیام حضرت آیت‌الله مکارم شیرازی بدین شرح است:

بسم‌الله الرحمن الرحیم

ملت شریف و مؤمن ایران!

نزدیک به چهل روز از جهاد و مقاومت مقدس و تاریخی شما در مقابل جبهه کفر و فساد می‌گذرد و دنیا روزهایی را به خود می‌بیند که بی‌سابقه، یا لااقل کم‌سابقه است.

این مجاهدت عظیم را تنها خداوند قادر متعال می‌تواند اجر و جزا دهد؛ فهم‌ها از درک اهمیت این مقاومت ناتوان و زبان‌ها از ادای شکر و سپاس آن عاجزند.

در این ایام، توجه به چند نکته لازم و ضروری است:

نخست: از تلاش‌ها و مجاهدت‌های مدافعان کشور اعم از نظامی، انتظامی، امنیتی و بسیجی که با فداکاری و ایمانی راسخ به نصر الهی، در جهت حفظ امنیت و استقلال کشور جان‌فشانی می‌کنند، صمیمانه تشکر می‌نمایم؛ همچنین قدردان نیروهای امدادی، کادر درمان و همه مجاهدان در شهرها و سراسر کشور اعم از مسئولان، نهادهای مربوطه و گروه‌های مردمی و جهادی، هستم. أجرهم علی‌الله.

دوم: حضور گسترده و آگاهانه (شما) مردم در صحنه، نقش مهمی در خنثی‌سازی توطئه‌های دشمنان داشته و این حضور، سرمایه‌ای بزرگ برای کشور و عاملی تعیین‌کننده در پیشبرد اهداف خواهد بود (و این حضور باید با همین شور و شعور حفظ شود). أجرکم علی‌الله.

سوم: یکی از جلوه‌های نصرت الهی که دشمنان را متحیر و عاجز ساخته، جهاد نیروهای جبهه مقاومت در عراق، لبنان، سوریه، یمن و دیگر امت‌های اسلامی است؛ نیروهایی که با وجود فشارها و ضربات وارده، در این ایام به‌گونه‌ای شگفت‌آور در میدان ظاهر شدند و این جز به قدرت و عنایت الهی نیست و بر این نصرت، خداوند متعال را شاکریم.

چهارم: بحمدالله دولت محترم و عموم مسئولان و قوای کشور، با رویکردی جهادی و عزمی جدی، در مسیر خدمت به مردم و حفظ معیشت و آسایش آنان تلاش می‌کنند و با استقامت در عرصه‌های مختلف، از جمله عرصه بین‌الملل، پشتیبان نیروهای مسلح و عزت کشورند. این توفیق، بی‌تردید از الطاف الهی است.

پنجم: اکنون که با وجود سختی‌های گوناگون و تقدیم خون‌های فراوان، همچنان استوار ایستاده‌ایم و دست برتر را در میدان نبرد و عرصه اجتماعی در اختیار داریم، زمان دستیابی به ثمره نهایی این مجاهدت فرا رسیده است. بی‌تردید دشمن در این مقطع خواهد کوشید، با تشدید فشارها، اراده‌ها را متزلزل سازد؛ اما توکل شما امت مؤمن و پایداری‌تان، بار دیگر او را مأیوس و ناکام خواهد کرد و خداوند متعال، برکات افزون‌تری را نصیب شما خواهد فرمود و آینده‌ای روشن‌تر رقم خواهد زد. إن‌شاءالله.

بر همه مردم، نیروهای مسلح و مسئولان محترم لازم است، با حفظ وحدت کلمه، پرهیز از هرگونه وسوسه تفرقه‌افکن و با تمسک به رهنمودهای رهبری معظم انقلاب، این مسیر را با استقامت ادامه دهند تا ان‌شاءالله بهترین نتایج برای امت اسلام حاصل گردد.

در پایان تأکید می‌کنم که اتکال به خداوند متعال و اعتماد به وعده‌های الهی، مهم‌ترین عامل پیروزی است و هر کس را که خدا یاری دهد، قطعاً غالب است. از تضرع به درگاه الهی و توسل به ذیل عنایات حضرت ولیّ‌عصر (ارواحنا فداه) غافل نشویم و در اجتماعات، با یاد آن حضرت، دست به دعا برداریم؛ چنان‌که خداوند متعال فرمود: «وَلَيَنصُرَنَّ اللَّهُ مَن يَنصُرُهُ» و «إِنْ يَنْصُرْكُمُ اللَّهُ فَلَا غَالِبَ لَكُمْ»، «وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ».

والسلام علیکم ورحمة‌الله وبرکاته

قم- ناصر مکارم شیرازی- ۱۴۰۵/۰۱/۱۸

گزارش: داوود مظاهری

آیت‌الله خاتمی

اعتماد به خداوند و پشتیبانی مردم از ارکان مقابله با دشمن است

امام جمعه موقت تهران، با اشاره به نقش توکل بر خدا و اطاعت از رهبری در پیروزی‌های کشور گفت: اعتماد به خداوند و حمایت مردم از نظام، دو رکن اساسی در مواجهه با دشمن در شرایط آتش‌بس به‌شمار می‌رود.

به گزارش خبرگزاری حوزه از تهران، آیت‌الله سیداحمد خاتمی امام جمعه موقت تهران در خطبه‌های هفته گذشته نماز جمعه پایتخت در دانشگاه تهران، ضمن دعوت نمازگزاران به نگهداشتن حریم در برابر ذات ربوبی حق، اظهار کرد: مرگ به طرف ما می‌آید و دیدار با مرگ بسیار نزدیک است؛ لذا باید خودمان را برای یک مرحله زندگی دیگر آماده کنیم.

وی افزود: مرگ نابودی نیست؛ بلکه یک مرحله است. همان‌طور که جنین، طفل و بچه بودیم و بعد از آن نوجوان و جوان شدیم و به‌همین ترتیب پیش می‌رویم تا زمان مرگ فرا برسد که تازه میانه راه است و بعد از آن هم عالم برزخ است؛ لذا خودمان را برای چنان روزی آماده کنیم.

آیت‌الله خاتمی با اشاره به دوران پیامبر اسلام صلی‌الله‌علیه‌وآله، گفت: پیغمبر اسلام صلی‌الله‌علیه‌وآله در طول جنگ‌های زمان خود، صلح یا آتش‌بس نیز داشته است؛ از جمله صلح حدیبیه است. به‌تعبیر شهید آیت‌الله مطهری، جنگ‌های پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله نوعاً ماهیت دفاعی داشته است؛ دشمن هجوم می‌آورده و پیغمبر نیز دفاع می‌کرد؛ اما آتش‌بس یا صلح در سیره آن‌حضرت وجود داشته است.

وی افزود: نکته بسیار مهمی که قرآن بر آن تأکید دارد، این است که با دشمن باید بدبینانه برخورد کرد و به‌تعبیر امام شهید، حتی به لبخند دشمن نیز باید مشکوک بود؛ به‌ویژه در برابر دشمنی که با او مواجه هستیم، از جمله فردی مانند ترامپ که به‌عنوان نماد دروغ‌گویی شناخته می‌شود.

خطیب نماز جمعه تهران تأکید کرد: ترامپ مجسمه دروغگویی است. شاید بتوان گفت در بین رئیس‌جمهورهای دنیا، آدمی به دروغگویی او نیست. او از شب تا صبح در طول سه الی چهار سال ۳۰۰۰ دروغ گفته که بعضاً روزی به ۲۲ بار دروغ می‌رسد؛ لذا با چنین آدمی باید بدبینانه برخورد کرد.

اعتماد به خدا و اتکای به مردم
دو رکن اساسی در مواجهه با دشمن است

آیت‌الله خاتمی تصریح کرد: برای برخورد با دشمن در ایام آتش‌بس، یا به‌تعبیر رهبر انقلاب، آیت‌الله سیدمجتبی حسینی که تعبیر سکوت را به‌کار برده‌اند، دو مطلب بسیار مهم وجود دارد؛ نخست، اعتماد به خداوند متعال و دومین نکته که برخاسته از همان اصل نخست است، حضور مردم است.

عضو خبرگان رهبری بیان کرد: اعتماد به خدا و اتکای به مردم،

دو رکن اساسی در مواجهه با دشمن در شرایط آتش‌بس به‌شمار می‌رود. بر این اساس، باید با هوشیاری، بدبینی نسبت به دشمن و اتکا به خداوند و مردم، مسیر صحیح را در این شرایط دنبال کرد.

وی گفت: در رابطه با توکل بر خداوند، هم در صدر اسلام و هم در این ۴۷ سال انقلاب، ما عنایات خدا را فراوان دیده‌ایم. در ماجرای طبس، این حادثه نشان داد که باید به خدا اعتماد کرد.

وی افزود: در کنار توکل بر خدا، دل‌ها نیز باید متمایل شود و مسئله حضور مؤمنین مطرح است و نکته مهم این است که خداوند میان دل‌ها الفت ایجاد کرد و اگر تمام آنچه در زمین است هزینه می‌شد، نمی‌توانست چنین الفتی ایجاد کند؛ این وحدت دل‌هاست که پیروزی‌آفرین است.

امام جمعه موقت تهران اظهار کرد: نکته مهم دیگر اطاعت از رهبری است؛ این دو عنصر یعنی نصرت الهی و اطاعت از رهبری، اساس پیروزی است؛ لذا باید دید حجت خدا کجا ایستاده و بر همان اساس حرکت کرد؛ نه جلوتر رفت و نه عقب ماند؛ بلکه همراهی کامل لازم است. این دو عنصر، عنصر پیروزی است و الحمدلله خداوند این دو را نصیب شما کرده است. این حضور حدود ۵۰ روزه شما، عنایت خداست و پدیده‌ای بی‌نظیر در جهان محسوب می‌شود؛ ملتی که هر شب وارد میدان می‌شود و حضورش توطئه‌ها را خنثی می‌کند.

آیت‌الله خاتمی ضمن تشکر از مردم به‌خاطر حضور در صحنه، بیان کرد: باید در صحنه بود؛ وحدت، همان چیزی است که امام راحل و رهبر انقلاب، بارها بر آن تأکید کرده‌اند؛ یعنی یک صدا از ایران برخیزد. این یک صدایی همان است که در حضورهای شما تجلی دارد.

۵۰ روز مقاومت و داغ سنگین ۴ هزار شهید

عضو خبرگان رهبری در بخش دیگری از خطبه‌های خود، با اشاره به روز ارتش، نیروی زمینی و همچنین دوم اردیبهشت سالروز تشکیل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، هفته حج، روز شهدای ورزشکار، سالروز شهادت شهید سرلشکر قرنی و بزرگداشت شیخ بهایی، ادامه داد: در این خطبه تمرکز بر دو محور اصلی است؛ نخست، موضوع مقاومت در حدود ۵۰ روز اخیر. در این مدت، داغ‌های سنگینی بر ما گذشت و بیش از ۴ هزار شهید تقدیم شد که هریک از آنان داغی جان‌سوز بر دل می‌گذارد.

آیت‌الله خاتمی با بیان خاطره‌ای از رهبر شهید انقلاب اسلامی، عنوان کرد: برای نخستین‌بار خاطره‌ای از امام شهید را بازگو می‌کنم. حدود ۱۰ سال پیش قصد داشتم، خطبه‌ای درباره مبنای قرآنیِ «امام» خطاب‌کردن رهبر انقلاب اسلامی ایراد کنم؛ اما ایشان فرمودند: وارد این موضوع نشوم.

وی بیان کرد: با وجود داغ سنگینِ شهادت رهبر معظم انقلاب اسلامی، انقلاب اسلامی دستاوردهای بزرگی به همراه داشت. نخست آن‌که انقلاب بیمه شد و در برابر تهاجم بیگانه مصونیت یافت. در جنگ‌های مختلف از جمله جنگ هشت‌ساله، جنگ ۱۲روزه، جنگ رمضان (تحمیلی سوم) و دیگر عرصه‌ها، دشمن دیگر جرئت حمله ندارد و در صورت اقدام نیز به نتیجه نخواهد رسید.

نیروهای مسلح با قاطعیت آمریکا را وادار به عقب‌نشینی کردند

وی تصریح کرد: دومین ارمغان این مقاومت آن است که ایران اسلامی از یک قدرت منطقه‌ای به ابرقدرتی جهانی تبدیل شده است. امروز کلید تنگه هرمز در دست ایران اسلامی است؛ چنان‌که در مقطعی، با حضور ناو آمریکایی در نزدیکی تنگه، نیروهای سپاه با قاطعیت ایستادند و آنان را وادار به عقب‌نشینی کردند.

آیت‌الله خاتمی گفت: این حضور نشان‌دهنده فروپاشی هیبت پوشالی آمریکا و شکست طرح‌های فشار است. امروز جبهه مقاومت از هر زمان دیگری قدرتمندتر است.

وی در ادامه خطبه‌ها ضمن قدردانی از مردم، نیروهای مسلح، شخصیت‌ها و کشورهایی که در جنگ تحمیلی رمضان با آمریکا و اسرائیل همراهی نکردند، اظهار کرد: از مردم حاضر در صحنه که زبان از بیان سپاس از آنان قاصر است، تشکر می‌کنم. همچنین قدردان نیروهای مسلح، ارتش، نیروی زمینی و سپاه پاسداران که در این عرصه خوش درخشیدند، هستم.

هیئت مذاکره‌کننده که در برابر زیاده‌خواهی دشمن ایستاد

امام جمعه موقت تهران افزود: از هیئت مذاکره‌کننده که در برابر زیاده‌خواهی دشمن ایستاد و میز مذاکره را ترک کرد، نیز تشکر می‌کنم. همچنین از مجریان کشور که اجازه ندادند، آثار فشار دشمن در زندگی مردم نمایان شود، قدردانی می‌کنم. از قوه قضائیه به‌سبب برخورد با پیاده‌نظام دشمن، از رسانه‌های ارزشی به‌ویژه صداوسیما و از شرکت‌کنندگان در پویش‌هایی که شمار آنان به بیش از ۲۶ میلیون نفر رسید، نیز سپاسگزارم.

آیت‌الله خاتمی در پایان عنوان کرد: از جبهه مقاومت شامل حزب‌الله، انصارالله و حشدالشعبی و نیز از کشورهایی که در این جنگ با آمریکا همراهی نکردند، از جمله چین، روسیه، ایتالیا و اسپانیا، قدردانی می‌شود.

عطریار

حال دوران

رضا اسماعیلی

سخت دلتنگم برادر! حال دوران خوب نیست
عشق تبعیدیست، حال و روز انسان خوب نیست
از سر رندان عاشق، شور مستی رفته است
ساقی و می نیست، حال می‌پرستان خوب نیست
فصل پاییز است و فصل برگ‌ریزان بهار
در غیاب بوی گل، حال گلستان خوب نیست
سخت آلوده است در فصل زمین، آب و هوا
از تب آلودگی، محصول باران خوب نیست
صورِ اسرافیل جنگ است این که می‌آید به گوش
گشته حال و روز این دنیا پریشان، خوب نیست
عصر دَجّال است و مولانای بیدل، بی‌چراغ!
شب‌چراغ معرفت کو؟ حال عرفان خوب نیست
عصر دَجّال است و عصر خولی و ابن‌زیاد
حال و روز بوذر و مقداد و سلمان، خوب نیست
می‌تراشد بار دیگر بُت بشر، از زور و زر
بر خدای خویش انسان، کرده عصیان، خوب نیست
و اما بعد:
با تمام این مصائب، عاشقم بر زندگی
تا شقایق هست، ناشکری مسلمان! خوب نیست
صبح نزدیک است، شکی نیست، فردا روشن است
شِکوه از چرخ فلک، ای حضرت جان! خوب نیست
صبح نزدیک است و آن سردار می‌آید ز راه
گر نباشی از ظهور او غزل‌خوان، خوب نیست
عشق پیروز است، شکی نیست، پیروز است عشق
عشق پیروز است، وقتی حال شیطان خوب نیست

یادداشت

دهه کرامت

استاد جواد محدثی

گدای کوی تو، در رتبه، کم زسلطان نیست
ولایتِ تو، کم از حشمت سلیمان نیست
حریم قدس تو، دریای جود و احسان است
مزار پاک تو، دارالشفای ایران است
سه پاره پیکر موسی بن جعفر علیه‌السلام زینت بخش ایران است: علی بن موسی الرضا علیه‌السلام در خراسان، احمد بن موسی علیه‌السلام در شیراز، فاطمه معصومه علیهاالسلام در قم.
سفره کرامت رضوی نه تنها در مشهد که در سراسر ایران گسترده است، رحمت و رأفت احمدی، نه فقط در شیراز، که سایه گستر در همه آفاق است،
و عصمت فاطمی، کوثر ثانی است که کشورمان را جرعه نوش زمزم علم و ایمان و عرفان ساخته است.
خورشید دین، از خاک خراسان می‌تابد و مملکت اهل بیتی علیهم‌السلام ما به اقیانوس کرامت و دریای احسان او وصل است.
جلوه‌های جاودان حرم رضوی، مغناطیس دل‌های محبّان و اکسیر دگرگون ساز دل‌های زائران است. کدام زائر است که با حضور در حریم رضا علیه‌السلام، دلش نشکند و شانه‌هایش نلرزد و اشکش جاری نشود؟!
مشهد مأمن دل‌های خسته و پناه امیدواران است.
مشهد ز تو، شهر قم از معصومه روشن
لطف شما برهم زنِ نیرنگ دشمن
قم گشته از دریای علمت پر تلاطم
قم، مشهد علم است و مشهد خانه قم
ما تشنه‌ایم و کوثر حق، بارگاهت
ما تیره جانان، در پیِ برق نگاهت...
رضای آل محمد، شمس الشموس است و عیسی دم و یوسف رخ و محمدّ سیرت. حریم حرمش آرامشی ملکوتی بر دل‌ها می‌آورد و پنجره فولادش کلید قضای حاجات است و ضریح منورش کیمیای قلوب.
آن حضرت را بیش از آن که ضامن آهو باشد، به «عالم آل محمد» صلی‌الله‌علیه‌وآله می‌شناسیم و بیش از آن که غریب الغربا بدانیم، مونس دل‌های غریب و آشنای جان‌های شیفته و نوازنده بی پناهان دل شکسته می‌دانیم.
دهه کرامت فرصتی است تا از رضا بشنویم و از معصومه بیاموزیم و از شاهچراغ فروغ بگیریم.
الهی که آستان ملک پاسبانش همواره نقطه امید این کشور باشد و هیچ ایرانی از توفیق زیارتش محروم نماند.
صلوات خاصه آن حضرت ورد زبانمان باد که همچون شهد ناب بر دل‌ها می‌نشیند و کام جان را شیرین می‌سازد.